

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tat-3 ta' Marzu, 2021

Appell Inferjuri Numru 18/2019 LM

Felix Camilleri (K.I. numru 244M)
(*"l-appellat"*)

vs.

Crystal Finance Investments Ltd (C 26761)
(*"l-appellanta"*)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Crystal Finance Investments Ltd** [minn issa 'l quddiem "is-socjetà appellanta"] mid-deċiżjoni mogħtija fl-20 ta' Frar, 2019, fl-ismijiet fuq premissi numru tal-każ 080/2017, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi

Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddecieda dwar l-ilment tar-rikorrent **Felix Camilleri bin-numru tal-karti tal-identità 244(M)** [minn issa 'l quddiem "l-appellat"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(c) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellati s-somma ta' ħamest elef, tliet mija u erbgħa u tmenin Euro u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (€5,384.74), bl-imgħax legali mid-data tad-deċiżjoni appellata sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż a karigu tagħha.

Fatti

2. Wara li l-appellat kien sema' diversi reklami fuq ir-radju dwar l-investimenti li kienet qed toffri s-soċjetà appellanta, f'Marzu 2014 huwa kien mar fl-uffiċċju tagħha fil-Belt Valletta. Dakinhar kienet qdietu r-rappreżentanta Michelle Stanmore, fejn huwa kien iffirma d-dokumenti skont it-talba tagħha wara li tennielha li kien sema' b'dawn l-investimenti. Iżda l-investment li huwa għamel fil-*bond portfolio BP210* [minn issa 'l quddiem "BP210"] ftit wara, għall-ħabta ta' Ottubru, 2014, beda jmur lura u saħansitra fallelw tnejn miż-żewġ kumpanniji li kienu jiformaw parti minnu, jġigifieri s-7.25% *Mox Telekom AG Ltd. S.A. (SME) 02.11.2017* [minn issa 'l quddiem "MOX"] u s-6¾% *Steilmann-Boecker Fashion Point GmbH & Co. KG 2012-27.6.17 (FRA)* [minn issa 'l quddiem "Steilmann"]. B'hekk huwa sab li kien tilef il-kapital li kien investa fis-somma ta' €5,800.00.

Mertu

3. L-appellat għalhekk istitwixxa proċeduri quddiem l-Arbitru permezz tal-preżentata ta' lment fid-9 ta' Ġunju, 2017 fejn iddikjara li s-soċjetà appellanta kienet naqset mill-professjonalità u mid-diligenza rikjesta minnha mil-liġi fil-konfront tiegħu, u naqset ukoll fil-pariri li kienet tatu peress li dawn ma kinux affidabbli. Għalhekk, huwa talab ir-rifużjoni tas-somma li huwa kien investa u tilef ta' ħamest elef u tmien mitt Euro (€5,800.00), u dan mingħajr preġudizzju għat-telf tad-dħul ta' mgħaxxijiet li huwa kien sofra wkoll.

4. Is-soċjetà appellanta wiegħbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwent: (a) l-Arbitru ma kellu l-ebda ġurisdizzjoni sabiex jisma' u jiddeċiedi l-vertenza ta' bejn il-partijiet peress li skont l-Artikolu 17 tat-*Terms of Business Agreements* huma kienu ssottomettew ruħhom għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta; (b) in-nullità tal-ilment *ai termini* tal-paragrafu (ċ) tas-subartikolu 789(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta; (ċ) l-ilment kellu diversi inezattezzi u sensiela ta' allegazzjonijiet li kienu bla bażi u inveritiera; (d) l-ilment kien infondat kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt; (e) ma kienet taqbel xejn mal-allegazzjonijiet tal-appellat stante li huwa kien jaf sew b'kull ċaqliq fil-portafoll tiegħu; (e) l-appellat kien għażel li jipparteċipa fil-BP210 minkejja s-suggeriment tagħha; u (f) ma kienx hemm rimedju kif mitlub mill-appellat.

Id-Deciżjoni Appellata

5. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwent konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-appell:

“FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeċiedi l-ilment b’referenza għal dak li, fil-fehma tiegħu, huwa ekwu, ġust u raġonevoli skont iċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ. (fn. 4 Kap. 555, Art. 19(3)(b))

Il-Verżjoni tal-Ilmentatur

*L-ilment imressaq mill-ilmentatur jittratta telf li hu garrab minn investiment li kellu mal-Crystal Finance Investments Limited. It-telf sostnut kien minn żewġ bonds, **7.25% MOX Telecom AG Ltd. S.A. (SME) 02.11.2017** u **6.75% SteilmannBoecker Fashion Point GmbH & Co. KG 2012-27.6.17 (FRA)**.*

L-ilmentatur saħaq li wara li sema’ diversi reklami fuq ir-radju, hu żar il-fergħa tal-provditur tas-servizz fejn wera x-xewqa li jinvesti f’dak li kien qed jigi reklamati. Hu tenna li meta kien quddiem ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz, ma ngħata l-ebda indikazzjoni ta’ jekk l-investimenti in kwistjoni humiex high risk jew le, iżda sempliċiment intalab biex jiffirma d-dokumenti ppreżentati lilu.

Wara dan il-bejgħ, hu kien irritorna fl-uffiċċju tal-provditur tas-servizz sabiex jerġa’ jagħmel investiment ieħor bħalma kellu, fejn l-istess rappreżentanta kienet qattlu li dawn kienu inħatfu tant kemm kienu investimenti tajbin.

L-ilmentatur indika li ftit wara, għall-ħabta t’Ottubru 2014, hu kien irċieva ittra mingħand il-provditur tas-servizz fejn kien infurmat li l-bond MOX kien falla. Barra minn hekk, ftit żmien ilu, huwa żar il-fergħa ta’ Calamatta Cuschieri, fejn ġie infurmat ukoll li bond oħra, Steilmann, falla ukoll u, għalhekk, tilef madwar €5,800.

L-ilmentatur saħaq li l-provditur tas-servizz naqas fil-konfront tiegħu meta, minkejja l-garanziji reklamati fir-reklami fuq l-investiment fuq il-mezzi tax-xandir, u minkejja l-fatt li hu dejjem inisista li ried investiment b’kapital sigur, il-pariri mogħtija mill-provditur tas-servizz ma kinux affidabbli u dan minħabba li ftit wara li sar l-investiment, falla l-ewwel bond u, sussegwentement, falla bond ieħor.

L-ilmentatur tenna li:

‘... umilment ngħid illi l-provditur tas-servizz naqas mill-professjonalità u diliġenza rikjesta minnu mil-liġi kemm fil-pariri mogħtija.’ (fn. 5 A fol. 7)

Għaldaqstant, mingħajr preġudizzju għat-telf ta’ dħul t’interessi, l-ilmentatur qed jitlob lill-provditur tas-servizz sabiex jirrifondih is-somma ta’ €5,800.

Il-Verżjoni tal-Provditur tas-Servizz:

Min-naħa tiegħu, il-provditur tas-servizz jgħid li l-ilmentatur kien dejjem infurmat b'kull investiment u proposta, u iddeċieda li jinvesti flusu mingħajr ebda perswazzjoni filwaqt li ried imgħax għoli allavolja ġie spjegat li dan ifisser riskju ogħla.

Dan minbarra l-fatt li huwa kien konxju ta' kull ċaqliq li sar fil-portafoll. Il-provditur tas-servizz tenna ukoll li, konvenjentement, mhux qed jissemma l-fatt li l-ilmentatur talab hu stess li jinvesti fil-BP 210 għaliex il-konjuga tiegħu kienet diġà ipparteċipat f'diversi investimenti simili, filwaqt li lanqas qed jindika li l-financial advisor irrakkomandat investiment b'firxa akbar ta' bonds, permezz ta' fund, izda minkejja s-suggeriment tagħha, l-ilmentatur għażel li jipparteċipa fil-BP 210.

Barra minn hekk, id-dannu jew telf li garrab l-ilmentatur, jekk dan seħħ, kien totalment bħala riżultat ta' ċirkostanzi, avvenimenti u interventi ta' terzi li fuqhom ma seta' jkollhom l-ebda kontroll u, għalhekk, kwalunkwe telf li garrab l-ilmentatur kien riżultat ta' Credit u Market Risk li huwa parti mir-riskju li jġib miegħu investiment f'bonds li fihom investa l-ilmentatur. Il-provditur tas-servizz indika li l-bonds inklużi fil-bond portfolio BP 210 kienu, fil-ħin meta ngħata l-parir, jgħoddu jew suitable għalih, u kienu wkoll investment grade rated BBB.

Il-provditur tas-servizz tenna wkoll li l-ilmentatur kien familjari mat-tip ta' investiment mibjugħ lilu u kien jaf eżattament x'fihom id-dokumenti li kien qed jiffirma, u dan meta wieħed jikkunsidra ukoll li ma ngħatat l-ebda garanzija awtomatika li investiment bħalma kellu l-ilmentatur jirrendi dak li minnu kien mistenni kif ukoll jithallas lura l-kapital wara li jimmatura, u dan peress li l-investiment hu dak li hu u l-investitur ma jistax jibdel il-karatteristiċi tiegħu.

Fuq kollox, is-servizz li l-ilmentatur għażel kien wieħed ta' parir, jiġifieri advisory service, u l-għażla kienet f'idejh u mhux fid-diskrezzjoni tal-provditur tas-servizz – discretionary service, fejn l-għażla taqa' biss f'idejn Crystal mingħajr konsultazzjoni mal-ilmentatur.

Ir-Relazzjoni tal-Ilmentatur mal-Provditur tas-Servizz

Ir-relazzjoni tal-ilmentatur mal-provditur tas-servizz bdiet fis-sena 2014, proprju meta ġie mibjugħ l-investiment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment. L-ilmentatur stqarr li hu żar il-fergħa tal-provditur tas-servizz wara li martu kienet semgħet xi reklami dwar l-investimenti li kienu qed jiġu offruti fuq il-mezzi tax-xandir. Ġie komplut mill-provditur tas-servizz Confidential Client Fact-Find for the Suitability Test (fn. 6 A fol. 86) datat 11 ta' Marzu 2014, li jindika li l-ilmentatur ġie kklassifikat bħala Retail Client filwaqt li s-servizz mogħti lilu kien dak ta' Investment Advice.

Minn dan il-Client Fact Find jirrizulta li l-għan tal-ilmentatur kien id-dħul (income) minn dan l-investment, filwaqt li l-attitudni ta' riskju tiegħu giet ikklassifikata bħala Medium. (fn. 7 A fol. 89). Apparti d-dar matrimonjali u ammont żgħir ta' depożiti bankarji, il-Fact Find jindika li l-ilmentatur kellu financial instruments li jammontaw għal €40,000, li a baži ta' dak li ntqal mill-ilmentatur innifsu, dawn huma investimenti li hu kellu fis-suq lokali, dan meta qal:

'L-esperjenza tiegħi fil-qasam tal-investimenti hija limitata għal xi investimenti li jiena ġieli kelli fis-suq lokali.' (fn. 8 A fol. 68)

*Hekk kif rifless fil-lista tal-investimenti intitolata Gain/Loss Analysis, (fn. 9 A fol. 17) il-bonds li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment kienu **żewġ bonds sottostanti tal-uniku portafoll li l-ilmentatur kellu mal-provditur tas-servizz. Il-BP 210 kien l-ewwel u l-uniku investment li l-ilmentatur għamel mal-provditur tas-servizz.***

L-Investment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment

*L-investment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment huma żewġ bonds, **6.75% Steilmann – Boecker Fashion Point GmbH (SME) 2017** u **7.25% Mox Telekom AG Ltd S.A. (SME) 2017**, li flimkien ma' bonds oħra kienu jiffurmaw il-BP 210, **bond portfolio kreat internament mill-provditur tas-servizz.***

*L-ammont investit fil-bonds sottostanti, li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment, kien ta' 35% għal kull bond. **Minħabba li l-prodott jiġi kkreat mill-kumpannija innifisha, l-investitur ma jkollux sehem fl-għażla tal-bonds sottostanti, u għaldaqstant, il-prodott ma jvarjax a baži tal-istrategġiji tal-investment tal-investitur innifsu.***

L-ammont investit fil-BP 210 kien ta' €8,000, u dan ġie mibjugħ lill-ilmentatur f'Marzu 2014.

*L-andament tal-investment ma kienx wieħed pożittiv, u kien proprju f'it wara dan il-bejgħ li l-kumpannija **MOX**, li kienet provditur tas-servizz tat-telefonija internazzjonali, ħabbret li talbet il-protezzjoni tal-qorti taħt il-liġi Ġermaniza. Fi f'tit kliem, f'Ġunju 2014, kien sar magħruf li l-MOX kellha djun ta' €73 miljun (fn. 10 https://www.anwalt.de/rechstipps/mox-telecom-ag-anleger-verklagen-ratingagentur-creditreform-rating-ag-auf-schadenersatz_067614.html) meta l-ammont ta' assi likwidi kienu madwar €2.6 miljun. Jidher li l-banek ma kinux lesti jgeddu self lill-kumpannija b'konsegwenza li l-kumpannija applikat fil-qorti Ġermanizi għall-protezzjoni bil-għan li tkun tista' tmexxi hi l-proċess ta' falliment. (fn. 11 <http://www.anleihen-finder.de/mox-telecom-ag-zahlungsunfaehigkeit-wegen-fehlenderbankenfinanzierung-30-millionen-euro-fehlen-schutzschirmverfahren-beantragt-00017356.html>)*

Riżultat ta' dan, ma kinitx ser tkun qed tħallas il-kupun tat-2 ta' Novembru 2014. L-ilmentatur ġie infurmat b'dan permezz ta' notifika (fn. 12 A fol. 12) datata 30 t'Ottubru 2014. Barra minn hekk, l-ilmentatur ġie infurmat ukoll li f'dawn iċ-ċirkostanzi, l-istess bond kienet ser titneħħa mill-bond portfolio u ġiet izolata f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu.

Din kienet deċiżjoni unilaterali tal-provditur tas-servizz li turi li mhux minnu li hu sempliciment kien ta parir biss lill-ilmentatur. Fil-fatt, il-prodotti għażilhom il-provditur tas-servizz u kien hu li ħoloq il-BP 210 u għażel is-sottofondi li kienu jiffurmawh. (fn. 13 F'sentenza riċenti tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet Mary Anne Vella vs Crystal Finance Investments Ltd. tal-11 ta' Frar 2019, il-Qorti sostniet li minkejja li l-provditur tas-servizz jgħid li s-servizz kien wieħed advisory, hu xorta waħda kellu l-obbligu li jibqa' jsegwi l-prodott u jaġixxi fl-aħjar interess tal-konsumatur)

Riżultat ta' din id-deċiżjoni tal-provditur tas-servizz, hekk kif rifless fil-Gain/Loss Analysis (fn. 14 A fol. 17) il-BP 210 inqasam fi tnejn – il-MOX tpoġġiet f'pożizzjoni separata, u l-kumplament tal-bonds sottostanti ġew jiffurmaw parti minn BP 210.1. A bażi ta' dan l-istess dokument, l-ammont investit fil-MOX kien jammonta għal €2,800. Minħabba n-nuqqas ta' dokumenti pprovduti, bħall-Confirmation of Purchase, l-Arbitru jista' biss, f'dan il-każ, joqgħod fuq il-kontenut tal-Gain/Loss Analysis.

*L-istess Gain/Loss Analysis tindika ukoll li, sussegwentement, il-bonds sottostanti l-oħra ġew ukoll maħruġa f'pożizzjoni separata fuq il-kont tal-ilmentatur. Hekk kif anke tenna l-ilmentatur fl-ilment tiegħu, jidher ċar li dan seħħ minħabba problemi li eventwalment ġew iffaċċjati mill-kumpannija **Steilmann** li ħarġet il-bond l-oħra li dwarha qed jitressaq dan l-ilment.*

Steilmann kienet kumpannija tal-moda li tiddisinja, timmanifattura u tikkummerċjalizza ħwejjeġ għall-irġiel u n-nisa, aċċessorji, u prodotti oħra. Minbarra li kienet tbiegħ, kienet tbiegħ ukoll marki oħrajn ta' manifatturi oħra anke minn stabbilimenti oħrajn.

F'Settembru 2015, Steilmann riedet iżżid il-kapital sabiex tagħti spinta lit-tkabbir tagħha, u dan permezz ta' Initial Public Offering (IPO) (fn. 15 <https://creditreform-magazin.de/2015/09/25/handelsblatt-news/handelsblatt/mehr-mode-fuer-die-boerse/>) sabiex ikunu jistgħu jakkwistaw kumpanniji oħrajn. Minkejja li, originarjament, riedu jieħdu €100 miljun fuq l-IPO sabiex jiffinanzjaw dan it-tkabbir, id-domanda għall-ishma kienet baxxa u qagħdu biss bi €8.8 miljun. (fn. 16

<https://creditreform-magazin.de/2016/03/24/handelsblatt-news/handelsblatt-von-einem-ueberstuerzten-verkauf-rate-ich-ab/>

Minkejja li f'Novembru 2015 kien intqal li l-kumpanija tista' tirdoppja t-turnover tagħha fit-tliet snin ta' wara, f'Marzu 2016 ġie mħabbar li hi insolventi u applikat għal falliment. (fn. 17 <https://creditreform-magazin.de/2016/03/24/handelsblatt-news/handelsblatt/das-ende-vom-mittelmass/>)

A bazi tal-Gain/Loss Analysis, l-ammont investit fi Steilmann kien jammonta għal €2,807.99.

Il-Mod kif ġie mibjugħ l-Investment

Meta ġie mibjugħ il-BP 210, l-ilmentatur indika li:

'Hija kienet urietni biss pakkett t'investment wieħed biss u ma kinitx urietni alternattivi oħra'. (fn. 18 A fol. 68)

Jgħid ukoll li:

'... l-uniku li qaltli kien li kienu bil-5%, imma lanqas qaltli fejn se tinvestihom u ma qaltlix li kien fihom xi riskju.' (fn. 19 A fol. 94)

Minkejja li fl-affidavit (fn. 20 A fol. 83) tagħha, ir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz indikat mod ieħor, **huwa evidenti li l-ilmentatur għażel li jagħmel dan it-tip ta' investment għaliex qagħad fuq il-parir li ingħata minnha u joħroġ ċar li l-ilmentatur għamel l-investment għaliex kellu fiduċja fiha peress li martu kienet diġà investiet magħha.**

L-Arbitru hu tal-konvinċiment morali li l-verżjoni li ta l-ilmentatur hija aktar konvinċenti għaliex peress li hu kien qed jinvesti f'dawn il-prodotti għall-ewwel darba, ma kellux l-esperjenza li jiddeċiedi waħdu kif donnu jrid jgħid il-provditur tas-servizz, jiġifieri li l-għażla għamilha l-ilmentatur u la ta l-parir seta' jaħsel idejh.

F'dan il-qasam il-provditur tas-servizz għandu obbligi onerużi ħafna li jara li l-prodotti li jissuġġerixxi jkunu jaqblu mal-esperjenza li jkollu l-investitur u jara sew li l-investitur retail jingħata protezzjoni massima għall-flus li jkun ser jinvesti.

Kif diġà saret referenza aktar kmieni, a bazi tal-Client Fact Find, l-attitudni tar-riskju tal-ilmentatur ġiet ikkategorizzata bħala Medium. F'dan ir-rigward, ir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz saħħqet li:

'... dwar il-klassifikazzjoni tiegħi bħala medium risk tas-Sinjur, inkun rajt is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu u jekk jiddependix biss minn dawn il-flus. Low risk investments mhux xi ħaġa li aħna noffru, kieku nibgħathom il-bank, u

allura, kklassifikajtu *medium risk*. Ma kienx klijent ta' *high risk*.' (fn. 21 A fol. 95).

L-Arbitru għandu d-dubji tiegħu dwar il-korrettezza ta' din il-klassifikazzjoni tar-riskju tal-ilmentatur u dwar ir-raġunijiet li tat ir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz.

Bix-xhieda tagħha stess, ir-rappreżentant tal-provditur ikkonfermat li l-ilmentatur ġie kklassifikat bħala medium risk għas-sempliċi raġuni li investimenti li huma low risk ma jiġux offruti mill-kumpanija. Dan, partikolarment, meta hi stess ikkonfermat ukoll li minkejja dak li ġie dokumentat fil-Client Fact Find, hi ma kellha l-ebda prova jew evidenza ta' dak li kien qed jintqal:

*'Għalkemm niżżilt *financial instruments* – u hemm €40,000 – ngħid li dawn ma nafx x'kienu, u dwar bank deposits jien inkun qgħadt fuq li jgħidli hu.'* (fn. 22 Ibid.)

Barra minn hekk, il-provditur isostni li:

'L-ilmentatur ġie kkategorizzat bħala kapaċi jgħorr medium risk. Dan abbażi tal-fatt li kien qed jinvesti parti żgħira tal-assi tiegħu u li ġa kellu esperjenza permezz ta' martu f'dan it-tip ta' investiment u kien kuntent bl-andament tiegħu.' (fn. 23 A fol. 107)

Bla dubju, dan huwa argument li ma jregix. Fl-ebda ħin ma kellu l-ilmentatur jiġi kkategorizzat bħala kapaċi jgħorr riskju medju, fost oħrajn, għas-sempliċi fatt li martu kellha investimenti simili.

Din id-difiza ma tregix għaliex kellha ssir l-analizi tal-esperjenza li hu kellu u mhux x'kellha martu. Anke kieku biss martu kellha xi investimenti mal-provditur tas-servizz, ma ġiex ippruvat li hija kienet xi persuna intiza fl-investimenti finanzjarji u, għalhekk, setgħet tagħti xi parir lil żewġha. Kif qal l-ilmentatur stess, huwa mar għand il-provditur tas-servizz għaliex kien iqis li seta' jingħata parir professjonali. Li kieku ried joqgħod fuq l-esperjenza ta' martu, ma kienx imur għall-parir tal-provditur tas-servizz u jħallas tas-servizzi tiegħu.

Il-provditur tas-servizz kien jaf li din kienet l-ewwel darba li l-ilmentatur kien qed jinvesti f'dawn l-istrumenti u, għalhekk, ma setax iqis li kellu l-esperjenza u jkkategorizzah medium risk meta l-ilmentatur kien spjega lir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz li ma riedx jissogra flusu u ried investiment kawt.

Dan huwa każ ċar fejn l-ilmentatur ġie kklassifikat 'medium risk' biex jiġi jaqbel mar-riskju tal-investment. Kellu jsir bil-maqlub: jiġi analizzat il-profil tar-riskju tal-investitur u, jekk dan ma jaqbilx mar-riskju tal-prodott, il-prodott ma jinbiegħlux.

Konsiderazzjonijiet Finali u Konklużjoni

Il-punt kruċjali imressaq f'dan l-ilment jitratta l-fatt li l-provditur tas-servizz naqas fil-konfront tal-ilmentatur meta l-pariri mogħtija lilu ma kinux pariri affidabbli u għalhekk 'naqas mill-professjonalità u diligenza rikjesta minnu mil-liġi kemm fil-pariri mogħtija'. (fn. 24 A fol. 7)

Peress li jidher ċar li l-investimenti li biegh il-provditur tas-servizz kienu riskjużi aktar milli kien jiflaħ, jidher ċar li l-provditur tas-servizz naqas mid-dmir tiegħu li jaġixxi fl-aħjar interess tal-investitur, dan hekk kif kien obligat li jaġmel skont Investment Services Rules for Investment Service Providers maħruġa mill-MFSA kif ukoll id-Direttiva MiFID, partikolarment, skont ir-regolament li jgħid:

'When providing Investment Services to clients, a Licence Holder shall act honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients and shall comply with the relevant provisions of the Act, the Regulations issued thereunder, these Rules as well as with other relevant legal and regulatory requirements ...' (fn. 25 ISR – Part B1 Regola 2.01)

*Taħt l-istess Standard Licence Condition, (fn. 26 Ibid., Regola 2.16) meta provditur tas-servizz ikun qed jagħti parir finanzjarju, huwa obligat li jaġmel suitability assessment tal-investitur biex jistabbilixxi li **t-transazzjoni speċifika li qed tiġi rrakkomandata, tissodisfa dawn il-kriterji:***

- li tilhaq l-oġġettiv tal-investment tal-klijent;*
- li hija tali li l-klijent ikun finanzjarjament jiflaħ għar-riskji relatati mal-investment konsistenti mal-oġġettiv tal-investment tiegħu; u*
- li hija tali li l-klijent għandu t-tagħrif u l-esperjenza neċessarja biex jifhem ir-riskji tat-transazzjoni.*

Huwa ċar li l-objettiv tal-ilmentatur kien li jżid id-dħul tiegħu filwaqt li jissalvagwardja l-kapital investit. Dawn l-investimenti ma kinux jiggarrantixxu l-kapital investit. Għalhekk l-investimenti li ġew mibjugħa ma kinux jilħqu dawn l-objettivi tal-ilmentatur.

Dwar l-għarfien u l-esperjenza, m'hemmx dubju li l-ilmentatur ma kellux dak kollu neċessarju f'dan ir-rigward sabiex jifhem ir-riskju tat-transazzjoni. Fil-fatt, l-ilmentatur kien jaħdem bħala kok u meta għamel dan l-investment kien diġà

pensjonant. Barra minn hekk, l-ilmentatur innifsu ikkonferma li hu kien investa biss f'investimenti fis-suq lokali. F'dan ir-rigward, ma jistax ma jigix innutat dak li qal il-provditur tas-servizz li bbaża l-kriterju tal-esperjenza fuq l-allegata esperjenza li kellha mart l-ilmentatur għaliex kienet investiet qabel mal-provditur tas-servizz:

'Għalkemm l-ilmentatur beda r-relazzjoni mas-Socjetà Esponenti fis-sena 2014 huwa kien ga midħla tas-servizz tat-tip "advisory clients" tas-Socjetà Esponenti mill-2012 għax il-mara tiegħu, is-Sinjura XB, kellha relazzjoni ma' Crystal Finance minn dak iż-żmien u kemm l-ilmentatur kif ukoll martu dejjem urew preferenza li jinvestu fl-istess tip ta' investment, dawk fil-kategorija ta' high yield bonds'. (fn. 27 A fol. 106)

*Minkejja li l-provditur tas-servizz inkluda referenza li t-tip ta' investimenti huma riflessi fil-Valuation Statement filed showing all transactions', il-lista tat-transazzjonijiet, jigifieri il-Gain/Loss Analysis, **turi biss il-bond portfolio li fih investa l-ilmentatur. M'hemm l-ebda indikazzjoni ta' xi investimenti oħra li l-ilmentatur kien għamel qabel u li b'xi mod kienu simili għall-prodotti li ġew mibjugħa lilu mill-provditur tas-servizz u li dwarhom qed isir l-ilment.***

*Kif diġà ntqal, il-bonds sottostanti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment, kienu jiffurmaw parti **mill-uniku investment** li l-ilmentatur kellu mal-provditur tas-servizz. Fil-fatt, peress li l-investment sar f'isem l-ilmentatur biss, il-kontenut tal-Client Fact Find jinkludi biss dettalji ta' dan l-istess ilmentatur, u ma jinkludix dettalji ta' martu għas-sempliċi fatt li l-investment ma kienx qed isir lil martu imma lilu.*

Martu ma tidhol xejn f'din il-kwistjoni. Il-provditur tas-servizz qed idahħal lil martu fil-kreditu għaliex jaf ben tajjeb li l-ilmentatur kien qed jinvesti f'dawn il-prodotti għall-ewwel darba u ma kellux l-esperjenza u t-tagħrif biżżejjed biex jinvesti fihom kif jgħidu r-Regoli 'l fuq imsemmija.

L-ilmentatur kien jaħdem bħala kok u, għalhekk, ma kienx xi benestant li seta' joqgħod jissogra flusu u kull telf li seta' jgarrab kellu sinifikat kbir għall-qagħda finanzjarja tiegħu.

Huwa evidenti illi kieku sar suitability assessment adegwat mill-provditur tas-servizz, kien jirrizulta li l-ilmentatur ma kienx jissodisfa l-kriterji msemmija u, għalhekk, l-Arbitru jasal għall-konkluzjoni li l-bonds li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment ma kellhomx jiġu offruti u mibjugħa lilu.

Barra minn hekk, dawn l-investimenti ma kinux jilħqu 'l-aspettattivi raġonevoli u legittimi tal-konsumatur'. (fn. 28 Kap. 555, Art. 19(3)(ċ))

Għal dawn ir-raġunijiet l-Arbitru jiddeċiedi li l-ilment huwa wieħed ekwu, ġust, u raġonevoli u qed jilqgħu sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-deċiżjoni.

Kumpens

Fl-ilment tiegħu, l-ilmentatur talab li, mingħajr preġudizzju għall-interessi mitlufa, jingħata lura s-somma ta' €5,800, li hi s-somma mitlufa miż-żewg bonds li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment.

Minhabba n-nuqqas ta' dokumenti pprezentati bħal, pereżempju, l-Contract of Purchase fir-rigward tal-MOX u Steilmann, meta dawn inħarġu f'pożizzjoni separata fuq il-kont tal-ilmentatur, l-Arbitru jista' joqgħod biss fuq il-Gain/Loss Analysis (fn. 29 A fol. 17) ipprezentata mill-provditur tas-servizz u li l-kontenut tagħha ma ġie fl-ebda ħin ikkontestat mill-ilmentatur.

A bazi ta' dan l-istess dokument, l-ammont investit fil-MOX u Steilmann kien jammonta għal €2,800 u €2,807.99 rispettivament, filwaqt li l-ammont li rċieva l-ilmentatur, jiġifieri s-Sell Value, kien ta' €102.98 u €120.27 rispettivament.

*Għalhekk huwa ġust, ekwu u raġonevoli li dawn l-ammonti li rċieva l-ilmentatur għandhom jitnaqqsu mis-somma investita. Meta jitnaqqsu dawn l-ammonti jirrizulta li l-kumpens dovut huwa ta' **€5,384.74**. (fn. 30 Purchase Value ta' MOX u Steilmann (€2,800 + €2,807.99) – Sell value ta' MOX u Steilmann (€102.98+ €120.27))"*

Talba għal Kjarifika

6. Fl-4 ta' Marzu, 2019 l-Arbitru pprovda kjarifika dwar talba tas-soċjetà appellanta sabiex mill-ammont ta' kumpens stabbilit permezz tad-deċiżjoni appellata, jitnaqqas kull rikavat li rċieva l-appellat mill-investment mertu tal-proċeduri, inklużi l-ammonti rispettivi ta' €468.68 u €162.58, li s-soċjetà appellanta qalet li tħallsu f'kupuni/imghax. Madankollu l-Arbitru ddikjara li huwa ma seta' jagħmel l-ebda korrezzjoni u l-kumpens kellu jibqa' kif stabbilit permezz tad-deċiżjoni appellata.

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fl-4 ta' Marzu, 2019, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar id-deċiżjoni appellata, filwaqt li tilqa' l-appell tagħha u tiċhad it-talbiet kollha tal-appellat. Tgħid li l-appellat kien jaf u kien informat sew bil-mod kif jaħdmu l-*bonds*, kien jaf ukoll u kien kapaċi jifhem li l-ebda *bond* m'għandu l-kapital assikurat.

8. L-appellat wieġeb fis-27 ta' Marzu, 2019 fejn talab sabiex l-appell tas-soċjetà appellanta jiġi miċhud u tiġi kkonfermata d-deċiżjoni appellata.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

9. Is-soċjetà appellanta qiegħda tikkontendi li l-appellat kien jaf sew u kien ukoll informat sew dwar kif jaħdmu l-*bonds*. Tgħid li huwa kien kapaċi jifhem ir-riskji tagħhom peress li l-kunċett huwa wieħed sempliċi, filwaqt li tishaqq li fis-suq ma kien hemm l-ebda *bond* fejn il-kapital kien wieħed assikurat. Iżżid tgħid li wara kollox l-appellat u martu kienu t-tnejn li huma investew f'*bonds* qabel. Tkompli tispjega li ma kienx minnu li kif kien qed jallega l-appellat li l-*bonds* kienu marru ħażin sitt xhur wara għaliex l-*Steilman* iffaċċja l-problemi sentejn wara li kien sar l-investment mill-appellat. Is-soċjetà appellanta tirrileva li l-Arbitru sejjes id-deċiżjoni tiegħu fuq il-konkluzjoni li l-*bonds* inkwistjoni ma kinux addattati għall-appellat, imma dan l-argument kien wieħed żbaljat għaliex: (a) ir-*rating* BBB fil-ħin tal-investment kien ifisser li żewġ *bonds* kien addattati għal min ried imgħax oġġla minn dak li jithallas mill-

bank u fl-istess ħin ma jiħux riskju li jinvesti f'dawk il-*bonds* li ma jkunux ta' *investment grade*; (b) il-prodott kien ġie ikkategorizzat b'ħala *medium risk* minħabba *bond* li dwaru ma kien sar l-ebda ilment; (ċ) it-telf tal-appellat kien jirrappreżenta 14% tal-investimenti likwidi tiegħu kif dikjarati; (d) l-appellat iddikjara li huwa kellu esperjenza ta' investimenti fis-suq lokali, imma filwaqt il-*bonds* lokali ma kinux *rated*, dawk fis-suq Ġermaniż huma kważi kollha *rated*; (e) l-appellat żgur kien jifhem li l-ebda investment ma kien irendi mgħax għoli bla ebda riskju; (f) ladarba kienet tat parir raġunat, sincier u skont is-sengħa, hija ma tistax tinzamm responsabbli għal dak li ġara wara. Is-soċjetà appellanta tikkontradixxi dak li qal l-Arbitru li mill-iżolament tal-*MOX* kien jidher li l-appellanta ma kinitx tat parir biss lill-appellat, u tikkontendi li hija ma kienet daħlet għal ebda responsabbiltà ulterjuri meta tatu parir. L-appellanta sostniet li ma kienx minnu li meta hija ħolqot il-*BP210*, b'hekk ħolqot prodott differenti mit-tliet *bonds* li kienu jiffurmawh. L-aħħar sottomissjoni tas-soċjetà appellata hija li l-Arbitru ta piż lil dak li stqarr l-appellat bla provi ta' xejn, filwaqt li skarta l-provi dokumentarji tagħha.

10. L-appellat fir-risposta għall-appell tas-soċjetà appellanta, jibda billi jaċċenna għall-fatt li l-ilment tiegħu huwa msejjes fuq żewġ punti: (1) l-investment propost mis-soċjetà appellanta ma kienx addattat u sigur skont dak li xtaq l-appellat u x-xewqa tiegħu qatt ma sabet kontestazzjoni min-naħa tas-soċjetà appellanta; (2) din tal-aħħar kienet negligenti u/jew naqset mir-responsabbiltà u/jew obbligi fiduċjarji b'ħala *service provider* fl-osservanza tal-obbligi tagħha u induċiet lill-appellat f'żball meta ma spjegatx ir-riskju, sabiex b'hekk kienet naqset fid-dmirijiet fiduċjarji tagħha u taħt il-*Guidelines* u

Regolamenti tal-MFSA dwar l-investimenti. L-appellat jinsisti li l-Arbitru kien għamel evalwazzjoni sħiħa u metikoluża qabel ma wasal sabiex jaċċetta l-verżjoni tal-appellat, u hawnhekk is-soċjetà appellanta kienet qiegħda tittenta li tikseb apprezzament għdid tal-provi minn din il-Qorti, meta skont il-gurisprudenza dan ma jistax isir sakemm ma jeżistux l-estremi neċessarji. Għalhekk il-punt kruċjali kien proprju l-mument meta sar il-bejgħ tal-prodott, meta l-appellat kien għamilha ċara li huwa xtaq investiment sempliċi bi dħul fiss, regolari u garantit. L-appellat jispjega kif minn diversi siti elettronici kien jirrizulta li sa minn Ġunju 2013 kienu tfaċċaw il-problemi fis-suq tal-*bonds* u sa Marzu 2014 kienet giet rapportata kriżi sħiħa. L-appellat jirrileva li fir-rigward tal-investiment fil-*MOX*, huwa kien gie infurmat diversi xhur wara bit-telf. Għal dak li jirrigwarda l-kumpanija *Steilmann*, l-appellat jgħid li kien hemm diversi indikazzjonijiet sa minn qabel il-kumpanija għamlet id-*debut* tagħha fl-*istock market*. Jiċċita silta mid-deċiżjoni appellata li tagħmel riferiment għall-MiFID u anki għall-imsemmija regolamenti, in sostenn tal-argument tiegħu li s-soċjetà appellanta għandha l-obbligu prinċipali li dejjem taġixxi fl-aħjar interess tal-klijent tagħha. L-appellat jinsisti li s-soċjetà appellanta kellha d-dmir li taġixxi bħala missier tajjeb tal-familja u li huwa kien straħ fuq is-soċjetà appellanta għal pariri, b'dana li dawn il-pariri ma kienu xejn professjonali, u kienu negligenti, żleali u ingusti fil-konfront tiegħu, tant hu hekk li tilef ammont sostanzjali mit-tfaddil tiegħu

11. L-Arbitru beda billi spjega kif kien magħmul il-*BP 210* li kien gie mibjugħ lill-appellat, u anki x'kienu l-iżviluppi fil-kumpaniji rispettivi tal-*MOX* u tal-*Steilmann*, li wasslu għad-dikjarazzjoni ta' falliment ta' kull waħda minnhom.

Imbagħad wasal għall-punt tal-bejgħ tal-*BP 210* lill-appellat, fejn osserva li dan kien qagħad fuq il-parir tar-rappreżentanta tas-soċjetà appellanta, u dan għaliex kellu fiduċja fiha wara li martu kienet diġà għamlet xi investimenti magħha. L-Arbitru esprima l-konvinċiment morali tiegħu li l-verżjoni tal-appellat kienet aktar kredibbli, fejn qal li huwa kien qed jagħmel investiment għall-ewwel darba u ma kellu l-ebda esperjenza li jiddeċiedi waħdu, kif kienet qiegħda donna ssostni s-soċjetà appellanta. L-Arbitru esprima d-dubju tiegħu dwar il-klassifikazzjoni tar-riskju tal-appellat bħala *medium risk*, meta kkonsidra li dan kien iddikjara mar-rappreżentata tas-soċjetà appellata li ma riedx jissogra flusu u li ried jinvesti b'mod kawt. L-Arbitru esprima l-istess dubji dwar ir-raġunijiet li kienet tat ir-rappreżentata tas-soċjetà appellanta, partikolarment meta qies dak li qalet hija stess dwar nuqqas ta' prova jew evidenza ta' dak li gie ddokumentat fil-*Client Fact Find*. L-Arbitru rrileva li l-argument tal-appellanta li l-appellat kellu esperjenza permezz ta' martu, ma kienx ireġi għaliex kellha ssir analiżi tal-esperjenza li kellu hu. Għalhekk l-Arbitru wasal għall-konkluzjoni li dan kien każ ċar fejn l-appellat gie kklassifikat *medium risk* biex jaqbel mar-riskju tal-investiment, u s-soċjetà appellanta kienet naqset mid-dmir tagħha li tagixxi fl-añjar interess tal-klijent skont l-*Investment Services Rules for Investment Service Providers* [minn issa 'l quddiem "*ISR*"] maħruġa mill-*MFSA* u skont id-Direttiva *MiFID*. L-Arbitru għamel riferiment għar-regola 2.01 tal-Parti B1 tal-*ISR* u għall-kriterji miġbura fir-regola 2.16, li kien jitlob li ssir *suitability assessment* serju tal-klijent, u wara li kkonsidra kull wieħed minn dawn il-kriterji fid-dawl tal-provi, għaraf li kieku dan sar sew, kien jirriżulta li l-appellat ma kienx jissodisfa l-kriterji, u l-*bonds* mertu tal-ilment ma kellhomx jiġu offruti u mibjugħa lilu.

12. Qabelxejn b'riferiment għas-sottomissjoni tal-appellat li qorti ta' revizjoni m'għandhiex tiddisturba legġerment l-apprezzament tal-provi magħmul mill-ewwel qorti jew tribunal, din il-Qorti tgħid li hija tista' tagħzel li ma tagħmilx apprezzament mill-ġdid tal-provi fuq il-konvinciment li ma hemm l-ebda raġuni gravi u impellenti li titlob l-indħil tagħha. Dan jista' jsir biss wara eżami tad-deċiżjoni appellata fid-dawl tal-fatti li jirriżultaw lilha, u għalhekk ser tgħaddi sabiex tagħmel l-evalwazzjoni neċessarja.

13. Il-Qorti tgħid mill-ewwel li hija tikkondividi r-raġunament tal-Arbitru u tagħmel tagħha l-osservazzjonijiet tiegħu. Tagħraf li l-ilment li l-appellat ressaq quddiem l-Arbitru, kien proprju dwar il-pariri li huwa ngħata mingħand is-soċjetà appellanta, li qed jallega ma kinux affidabbli fid-dawl tal-fatt li huwa kien insista li ried jagħmel investment b'kapital sigur, imma żewġ *bonds* mill-*bond portfolio* ta' tliet *bonds* li investa fih kienu sussegwentement fallew. Dan jerga' jtennih fir-risposta tal-appell tiegħu. Għalhekk il-qofol tal-vertenza jirrigwarda l-mument li ngħata s-servizz mis-soċjetà appellanta lill-klijent appellat u kull sottomissjoni u konsiderazzjoni dwar fatti lil hemm minn dan il-mument għandhom ikunu superfluwi. Dan għarfu sew l-Arbitru, li kif diġà osservat din il-Qorti, sab li peress li l-investment mibjugħ lill-appellat kien aktar riskjuż milli kien jiflaħ l-appellat, is-soċjetà appellanta kienet naqset mid-dmirijiet tagħha lejn l-appellat, li taġixxi fl-aħjar interess tiegħu skont l-ISR suriferiti, u anki li huwa ma kienx jissodisfa s-*suitability assessment* rikjest mill-istess regolamenti.

14. Is-soċjetà appellanta tinsisti li l-appellat kien jaf sew u kien ukoll ġie infurmat sew kif jaħdmu l-*bonds*. Tgħid ukoll li l-appellat kien jaf u kien kapaċi

jifhem ir-riskji tal-*bonds*, għaliex il-kuncett tagħhom huwa wieħed sempliċi. Imma din il-Qorti, filwaqt li ma tara l-ebda ħtieġa li tirrepeti l-istess osservazzjonijiet, qiegħda tagħmel riferiment għal dak kollu li qal l-Arbitru fir-rigward tal-esperjenza u tat-tagħrif li seta' kellu l-appellat fid-dawl tal-provi li kellu quddiemu, u tgħid li dak li huwa '*semplici*' għas-soċjetà appellanta, ċertament ma setax kien daqstant faċli sabiex jifhmu l-appellat.

15. F'kwalunkwe każ, id-dmir tas-soċjetà appellanta *ai termini* tar-regolament 2.01 u 2.16 tal-*ISR* kif citati mill-Arbitru, kien li tassigura li l-appellat kellu t-tagħrif u l-esperjenza sabiex jifhem ir-riskji li huwa kien ser ikun espost għalihom jekk jagħzel li jinvesti fil-*BP 210* kif suggerit minnha. Imma jirrizulta li l-*Client Fact-Find*¹ saħansitra lanqas imtliet kollha, u b'mod li wieħed jista' jifhem proprju x'esperjenza kellu l-klijent f'investimenti finanzjarji. Dan in-nuqqas traskurat huwa wkoll rifless f'dak li qalet fix-xhieda tagħha r-rappreżentanta tas-soċjetà appellanta waqt is-seduta tal-24 ta' Jannar, 2018, u kif citata wkoll mill-Arbitru:

"Għalkemm niżzilt financial instruments – u hemm €40,000 – ngħid li dawn ma nafx x'kienu, u dwar bank deposits jien inkun qgħadt fuq li jgħidli hu".

16. Il-Qorti tirrileva li għaladarba kif qed tgħid is-soċjetà appellanta li fis-suq ma jeżistu l-ebda *bonds* fejn il-kapital huwa wieħed assikurat, dan kellu jiġi spjegat b'mod ċar u tond lill-klijent u ma kellu jiġi offrut l-ebda servizz mingħandha jekk ma setgħetx toffri prodotti skont l-eżiġenzi tiegħu. Filwaqt li l-Qorti tikkonsidra dak li qalet ir-rappreżentata tas-soċjetà appellanta Michelle Stanmore fix-xhieda fuq imsemmija:

¹ A fol. 86.

“Low risk investments mhux xi ħaġa li aħna noffru, kieku nibgħathom il-bank, u allura, kklassifikajtu medium risk”

Tgħid li hawn is-soċjetà appellanta naqset mil-lealtà u l-professjonalità lejn il-klijent tagħha, li fil-verità ma sabx għandha dak li kien qed ifittex. Madankollu hija offrietlu prodott ieħor mingħajr m’għamlet ċar biżżejjed li wieħed mill-karatteristiċi ewlenija tiegħu kien li l-kapital ma kienx ser ikun garantit. Ir-riferenza tas-soċjetà appellanta fir-rikors tagħha għat-*Term Sheet*, li fil-fehma ta’ din il-Qorti hija aktar adattata għal persuni b’esperjenza u b’tagħrif fil-qasam tal-investimenti, toffri eżempju tajjeb. Hawnhekk wieħed isib moħbija t-twissija dwar il-possibilità ta’ telf tal-kapital lejn l-aħħar tal-paragrafu bit-titolu *Risk Warning*. Meħud inkonsiderazzjoni l-fatt li t-telf huwa l-akbar inkwiet ta’ kull investitur, il-Qorti tqis li paragrafu bħal dan għandu jibda b’twissija qawwija dwar ir-riskju tat-telf li jista’ jgarrab l-investitur.

17. Għalhekk, dan kollu huwa biżżejjed sabiex din il-Qorti ssib ksur tal-obbligi u tad-dmirijiet imposti fuq is-soċjetà appellanta *ai termini* tal-*ISR*. Tgħid li mhuwiex rilevanti l-fatt li l-*bonds* kienu joffru imgħax ogħla minn depożitu bankarju għaliex l-appellat kien qed ifittex primarjament li jzomm il-kapital sigur. Mhuwiex rilevanti ukoll li dawn il-*bonds* marru ħażin wara ftit jew ħafna xhur, għaliex dan huwa biss rilevanti fejn jirrigwarda t-telf li sofra l-appellat meta huwa qatt ma ried jinvesti b’mod li jitlef flusu. Lanqas huwa rilevanti għall-istess raġuni l-fatt li t-telf tiegħu kien jirrapprezenta biss 14% mill-investimenti likwidi tiegħu.

18. Għaldaqstant din il-Qorti ssib l-aggravji tas-soċjetà appellanta mhux mistħoqqa u għalhekk tiċhadhom.

Decide

Għar-raġunijiet premissi l-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tas-soċjetà appellanta billi tiċċdu, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż marbuta mal-proċeduri tal-arbitraġġ għandhom jibqgħu kif deċizi, u dawk ta' din l-istanza għandhom jiġihallu mis-soċjetà appellanta.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**